

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Kópavogi, 11. febrúar 2013.

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 55/2009, um sjúkraskrár (aðgangsheimildir), 497. mál, stjórnarfrumvarp.

Vísað er til tölvubréfs Alþingis frá 24. janúar sl. þar sem óskað er álits Læknafélags Íslands (LÍ) á frumvarpi til laga um breytingu á lögum nr. 55/2009, um sjúkraskrár (aðgangsheimildir), 497. mál á 141. löggjafarþingi.

Frumvarpið er samið í velferðarráðuneyti að höfðu samráði við embætti landlæknis, Landspítala og Sjúkrahúsið á Akureyri og mun tilgangur þess að skýra frekar ákvæði 7., 14. og 15. gr. laga nr. 55/2009 um sjúkraskrár varðandi hlutverk landlæknis og velferðarráðuneytis þegar kemur að aðgangi að sjúkraskrá. Fram kemur í almennum athugasemdum við frumvarpið að markmið þess sé að taka af allan vafa um rétt sjúklinga til að bera synjun um aðgang að sjúkraskrá, hvort sem um er að ræða eigin sjúkraskrá eða sjúkraskrá látins aðstandanda, undir embætti landlæknis. Jafnframt er lagt til að heimildir til að kæra þessar synjanir og ákvarðanir um leiðréttingu eða eyðingu sjúkraskráupplýsinga til ráðherra verði felldar brott. Lokst er lagt til að bætt verði við lögum ákvæði um nauðsynlegan aðgang tæknimanna að sjúkraskrárkerfum þar sem slík ákvæði sé ekki að finna í lögnum nú.

LÍ getur ekki fallist á að heppilegt sé að fella úr gildandi lögum um sjúkraskrá kærheimildir sjúklinga til velferðarráðuneytis. LÍ telur það draga úr réttaröryggi sjúklinga að hafa einungis eitt kærustig í þessum málum. Til viðbótar kemur að embætti landlæknis hefur af velferðarráðuneyti verið falin öll umsýsla varðandi rafrænar sjúkraskrár. LÍ telur að þegar ofan á bætist að sjúklingum eigi ekki að vera heimilt að kæra til æðra stjórnvalds, velferðarráðuneytis, ákvarðanir embættis landlæknis er snúa að sjúkraskrá, þá séu völd embættis landlæknis varðandi sjúkraskrár orðin meiri en eðlilegt sé að eitt stjórnvald hafi.

Skal nú vikið nánar að einstökum breytingum sem lagðar eru til með frumvarpinu:

- Breyting á 3. mgr. 7. gr. laga um sjúkraskrár:** LÍ telur mjög mikilvægt að allar ákvarðanir varðandi sjúkraskrár sæti meðferð í samræmi við meginreglu stjórnisýslulaga, þ.e. séu kærnanlegar til æðra stjórnvalds, velferðarráðuneytis í þessu tilviki. Engin frambærileg rök eru færð fyrir því að eitt kærustig dugi varðandi ákvarðanir er lúta að sjúkraskrá. LÍ mælir gegn þeirri breytingu sem hér er lögð til á 3. mgr. 7. gr. laga um sjúkraskrár.
- Breytingar á 14. gr. laga um sjúkraskrár:**
  - Breyting á 3. mgr.:** Um árábil hefur gilt sú regla að ef það er ekki talið þjóna hagsmunum sjúklings að veita honum aðgang að sjúkraskrá eða afhenda honum eða umboðsmanni afrit af skránni þá eigi sá sem ósk fær um aðgang að sjúkraskrá sjálfkrafa að senda sjúkraskrána til landlæknis til endanlegrar ákvörðunar. Þetta verklag var sett upp sjúklingi til hægðarauka og gert til að málið fái nýja skoðun af hálfu stjórnvalds. Með breytingunni, sem lögð er til við 14. gr. laga um sjúkraskrá er

lagt til að þessi sjálfkrafa framkvæmd breytist og að sjúklingur þurfi framvegis, nái breytingin fram að ganga, sjálfur að kæra málið til landlæknis. Lí telur þessa breytingartillögu gera réttarstöðu sjúklinga lakari en nú er og til þess fallna að draga kjark úr sjúklingum varðandi það að bera málið undir embætti landlæknis. Í skýringum með 2. gr. frumvarpsins eru engin rök færð fyrir því hvaða rök liggja til þess að breyta áratugaframkvæmd sem ekki hefur verið talin ástæða til að hrófla við, hvorki við setningu laga um réttindi sjúklinga árið 1997 né við setningu laga um sjúkraskrár árið 2009. Lí leggst gegn þeirri breytingu sem hér er lögð til á 3. mgr. 14. gr. laga um sjúkraskrár.

- b. **Breyting á 5. mgr.:** Lagt er til að niður falli kæruehimild á ákvörðun embættis landlæknis varðandi sjúkraskrár. Í skýringum er talið að það nægi að hafa eitt kærustig í þessum málum á stjórnarsýslustigi. Lí getur ekki fallist á að það sé nægilegt að hafa eitt kærustig í þessum málum. Mikilvægt er fyrir sjúklinga að geta kært ákvörðun embættis landlæknis til æðra stjórnvalds, velferðarráðuneytis í þessu tilviki. Lí leggst gegn því að 5. mgr. 14. gr. laga um sjúkraskrár verði felld brott.
3. **Breytingar á 15. gr. laga um sjúkraskrár:** Lí gerir ekki athugasemd við þá orðalagsbreytingu ákvæðisins sem felur í sér að taka af tvímæli um það að heimilt sé að afhenda aðstandendum látins einstaklings afrit af sjúkraskrá hans, en ekki eingöngu að veita honum aðgang að skránni. Telur Lí raunar tvímælalaust að það hafi ætíð verið tilgangur löggjafans að veita aðstandendum slíkan aðgang, þ.e. aðgang með afhendingu afrits.
4. **Ný 15. gr. a laga um sjúkraskrár:** Lí telur eðlilegt að hafa sama fyrirkomulag áfram á framkvæmd beiðna um aðgang að sjúkraskrá látinna, þ.e. að ef umsjónaraðili er í vafa þá sé sjúkraskráin send embætti landlæknis til meðferðar og að ákvörðun embættis landlæknis verði kæránleg. Gildandi ákvæði sýnast skýr. Umsjónaraðili sendir sjúkraskrána til embættis landlæknis ef hann er í vafa og um ákvörðun embættis landlæknis gilda ákvæði stjórnarsýslulaga. Lí telur mikilvægt að fleiri en eitt stjórnarsýslustig fjalli um málið þannig að ákvörðun embættis landlæknis sé kæránleg til velferðarráðuneytis. Lí leggst því gegn nýrri 15. gr. a að því leyti sem hún breytir gildandi framkvæmd varðandi kæránleika ákvörðunar embættis landlæknis.
5. **Ný 17. gr. a laga um sjúkraskrár:** Lí gerir ekki athugaemd við þessa nýju grein, sé talið að gildandi lagaákvæði heimili ekki þennan aðgang.

Fulltrúar Lí óska eftir að koma á fund velferðarnefndar Alþingis til að ræða efni þessa lagafrumvarps.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Læknafélags Íslands,

Þorbjörn Jónsson,
formaður.